

- Voorstellen
Communicatiecommissie
- Herstelplan goedgekeurd
- Interview met twee
nieuwe bestuursleden

- Toelichting Beleggings-
commissie
- Uit 't Mantje van de
voorzitter
- Waardeoverdracht weer
mogelijk

- Informatie over
waardeoverdracht
- Nabestaandenpensioen en
waardeoverdracht
- Agenda

Dé manier om bij te blijven

Deze nieuwsbrief wordt regelmatig uitgegeven om jullie op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen met betrekking tot ons Pensioenfonds. Wil je onderwerpen inbrengen? Stuur dan een mailtje of bel Jacqueline Severijnse 020-5575740.

Onderwerpen

Voorwoord

Voorstellen communicatiecommissie

Herstelplan goedgekeurd

Interview met twee nieuwe bestuursleden

Toelichting beleggingscommissie

Uit 't Mantje van de voorzitter

Waardeoverdracht weer mogelijk

Informatie over waardeoverdracht

Nabestaandenpensioen en

waardeoverdracht

Agenda

Voorwoord

Alweer de derde **PF-UPDATE** van dit jaar. Met nog meer uitleg over hoe ons pensioenfonds is georganiseerd en werkt, inclusief foto's zodat u ook weet welke gezichten daarbij horen en u ons de volgende keer gemakkelijker kunt aanspreken. En een update over de actuele ontwikkelingen en speciale aandacht voor enkele deelgebieden van uw pensioen.

Speciale aandacht in deze **PF-UPDATE** voor:

- de financiële gezondheid van het fonds (dekkingsgraad, herstelplan);
- het hervatten van waardeoverdracht;
- de dagelijkse gang van zaken in het bestuur (gezien door de bril van onze twee nieuwe bestuurders);
- en vanaf deze update de terugkerende column: 'uit het Mantje van de Voorzitter'.

Weet u of u nu nog wat moet doen om later te genieten van een onbezorgde oude dag? Kennis is kracht en dat willen wij graag met u delen.

Communicatiecommissie Pensioenfonds van de KAS BANK

Mag ik u voorstellen: de Communicatiecommissie!

Met het oprichten van de Communicatiecommissie geeft het bestuur van het Pensioenfonds van KAS BANK invulling aan haar doel om meer en beter met de belanghebbenden bij het fonds te communiceren.

Wat wil de Communicatiecommissie bereiken?

De commissie wil bereiken dat iedereen (deelnemer, slaper of gepensioneerde) weet waar informatie over zijn pensioen te halen is. Tevens wil de commissie periodiek informatie geven over voor het fonds belangrijke ontwikkelingen. En wij bieden de mogelijkheid voor alle belanghebbenden om onderwerpen in te brengen.

Wat is er gebeurd?

De commissie geeft periodiek een **PF-UPDATE** uit. Hierin vindt u alle van belang zijnde ontwikkelingen en wetenswaardigheden. Tevens onderhoudt de commissie een website. Een deel van deze site wordt aangestuurd door Delta Lloyd als onze uitvoerder van de pensioenadministratie (www.kasbank.enmijnpensioen.nl). Een ander deel wordt benut om belangrijke informatie op een gemakkelijke manier met u te delen.

Op de foto van links naar rechts de Communicatiecommissie: Ellen van Krimpen, Jacqueline Severijnse, Jan Damkot, Ayolt van Tijum en Boudewijn van Lynden.

Hoe komt de PF-UPDATE tot stand?

Onderwerpen kunnen worden ingebracht door alle bestuursleden. Ook de deelnemers, slapers of gepensioneerden kunnen bewust of onbewust onderwerpen inbrengen. Als Jan Damkot veel vragen krijgt over een bepaald onderwerp kunnen wij besluiten om dit uit te werken in een artikel of in de rubriek meest gestelde vragen.

De Communicatiecommissie komt regelmatig bijeen om de ingebrachte onderwerpen te bespreken. Na het besluit welke onderwerpen we gaan plaatsen in de eerstvolgende Update wordt er een concept Update uitgebracht.

Deze concept Update wordt voorgelegd aan de leesgroep: een groep enthousiaste KAS BANK medewerkers die de Update controleren op leesbaarheid en informatiewaarde. Relevante opmerkingen vanuit de leesgroep kunnen verwerkt worden in de definitieve Update.

Het Bestuur keurt uiteindelijk de Update goed in de formele bestuursvergadering. Hierna is **PF-UPDATE** klaar om in onze eigen 'huisdrukkerij' in kleur geprint te worden. De groep Logistics zorgt voor de verspreiding aan alle belanghebbenden. En de **PF-UPDATE** is ook te vinden op www.kasbank.enmijnpensioen.nl

Wat kunt u doen?

Wij zijn zeer geïnteresseerd in uw mening.

Heeft u vragen, opmerkingen, aanbevelingen of zijn er onderwerpen die u wilt inbrengen?

Stuur dan een e-mail aan jacqueline.severijnse@kasbank.com

Ellen van Krimpen

Voorzitter Communicatiecommissie

Herstelplan goedgekeurd

Op 1 juli 2009 heeft het Pensioenfonds bericht ontvangen van De Nederlandsche Bank (DNB) dat deze toezichthouder zijn goedkeuring heeft gegeven op 25 maart 2009 bij DNB ingediend en bevat korte termijn als voor de lange termijn.

aan het herstelplan. Dit plan werd zowel herstelmaatregelen voor de

Het plan geeft aan hoe het Pensioenfonds binnen 3 jaar de minimaal vereiste dekkingsgraad van 105% en binnen 15 jaar de voor het Pensioenfonds vereiste dekkingsgraad van 115% denkt te bereiken. Inmiddels is de dekkingsgraad van het Pensioenfonds gestegen tot 103,9% per 31 augustus 2009.

In PF-update-1 hebben wij u gemeld dat de in het herstelplan opgenomen maatregelen neerkomen op het niet of in beperkte mate toekennen van toeslagen op uit te betalen pensioenen en een extra storting van de werkgever eind 2009.

Interview met twee nieuwe bestuursleden

In het voorjaar zijn Ayolt van Tijum (op de foto links) en Ben Velzeboer toegetreden tot het pensioenfonds. Wat zijn hun eerste bestuurservaringen?

Op de foto van links naar rechts: Ayolt van Tijum en Ben Velzeboer

Wat valt jullie op?

Ayolt: Ik ben me bewust van de verantwoordelijkheid die je neemt als pensioenfondsbestuurder. De oudedagsvoorziening van meer dan duizend mensen is aan jou (*uiteraard samen met de medebestuurders*) toevertrouwd. Dat is geen lichte taak en zo voel ik het ook. Het is gelukkig heel fijn te mogen constateren dat mijn medebestuurders deskundig en betrokken zijn. We vergaderen elke week waardoor iedereen goed op de hoogte is van de lopende kwesties. Daardoor kunnen we ook snel reageren en dat is in deze tijden goed. Het is voor mij belangrijk dat de deelnemers en gepensioneerden op de hoogte zijn van de ontwikkelingen over hun pensioen. Als jurist gebruik ik mijn kennis en ervaring om het herverzekeringscontract dat aan het eind van dit jaar afloopt in het voordeel van ons fonds uit te onderhandelen. Dit kost veel tijd, maar is zeker een uitdaging. Ik heb alle vertrouwen in een goed resultaat voor ons allen.

Ben: Voor een groot deel ervaar ik het ook zo en vult aan dat er in het begin enorm veel op je afkomt. Je moet je blik vele malen breder leggen dan je eigen specialisme. Er ligt gelukkig zeer veel informatie voor het oprapen, het is hierbij wel zaak om een keuze te maken wat je wel en niet gaat bestuderen. Bij het lezen van de informatie worden overigens niet altijd al je vragen direct beantwoord. Geen enkel pensioenfonds is aan elkaar gelijk. Zeker in de bijzondere omstandigheden waarin veel pensioenfondsen zich op dit moment bevinden. Er zijn veel updates vanuit de DNB en de AFM nodig om alles tot in detail duidelijk te maken. Stap voor stap en onderwerp voor onderwerp, wordt het pensioenlandschap je langzamerhand duidelijker.

Hoe ervaren jullie de bestuursvergaderingen?

Ben: Tijdens de vergaderingen worden veel goede discussies gevoerd. Er wordt niet geschroomd om elkaar aan te spreken op de verantwoordelijkheden. Bestuursleden gaan serieus met de invulling van hun taak om, ondanks het feit dat tijd vaak de beperkende factor is. Stukken moeten voorbereid worden en je moet niet vergeten dat alle bestuursleden daarnaast een fulltime baan hebben. Kwaliteit staat centraal en dat maakt het soms wel lastig om de dagelijkse werkzaamheden te combineren met een bestuursfunctie van het pensioenfonds.

Ayolt: Er wordt in een hecht team samengewerkt. Er is een opbouwende dialoog en dat is naar mijn mening goed om te komen tot de juiste beslissingen. Een mooi evenwicht tussen enerzijds pragmatisme en anderzijds daadkracht. En tot slot is er een visie die door alle bestuursleden wordt gedeeld.

Hoe wordt er voor gezorgd dat jullie voldoende kennis hebben en blijven houden?

Ayolt: Ik heb me behoorlijk moeten inlezen in diverse stukken die ik van medebestuurders heb ontvangen en ik woon seminars bij. Recent ben ik naar een congres van De Nederlandsche Bank (DNB) geweest. DNB houdt toezicht op de soliditeit van pensioenfondsen: hoe kunnen pensioenfondsen blijvend de pensioenen betalen? Wij hechten eraan onze kennis up to date te houden. De pensioenwereld is complex. In mijn vorige baan als jurist bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) heb ik meegewerkt aan het opzetten van het toezicht op informatievoorziening door pensioenfondsen. Ik houd hun website goed in de gaten.

Ben: Ik onderschrijf Ayolt en er staan ook veel zaken op de eigen 'document library' van het Pensioenfonds. Niet alleen via de trainingen en seminars waar Ayolt het zojuist over had, ook via de assetmanagers hebben wij als bestuur toegang tot specialistische kennis.

Naast de genoemde websites die wij als bestuur goed in de gaten houden, hebben wij zelf ook een eigen website, waar iedere deelnemer meer informatie over ons pensioenfonds kan vinden. U heeft toch ook al de site <http://www.kasbank.enmijnpensioen.nl/> bekeken?

Toelichting Beleggingscommissie

Als gevolg van de financiële crisis en de daardoor ontstane lage dekkingsgraad ontvangt het pensioenfonds vragen van ongeruste deelnemers over de risico's die het pensioenfonds loopt.

Als voorzitter van de beleggingscommissie zal ik hierop ingaan. De beleggingscommissie is verantwoordelijk voor het monitoren van de vermogensbeheerders en de risico's die het fonds loopt. Daarnaast doet zij voorstellen aan het bestuur over beleggingen, de daarbij horende risico's en de informatievoorziening.

Waarom loopt een pensioenfonds risico's ?

Ieder pensioenfonds streeft ernaar om een waardevast pensioen te bieden, een pensioen dus dat meestijgt met de prijzen. Immers wat heeft u in het jaar 2050 aan een pensioen dat nog is gebaseerd op het inkomensniveau van 40 jaar eerder? Daarom probeert het pensioenfonds ervoor te zorgen dat uw pensioen meestijgt met de lonen tijdens de opbouwfase en met de prijzen in de uitkeringsfase.

Welke risico's loopt een pensioenfonds?

Een pensioenfonds loopt velerlei soorten risico's. De belangrijkste die van invloed zijn op de dekkingsgraad zijn:

Daling in waarde van de beleggingen

- Dit zijn de beleggingsrisico's, bijvoorbeeld daling van de aandelenkoersen.

Stijging waarde van de verplichtingen

- De verplichtingen zijn zeer gevoelig voor veranderingen in de rente. Een groot gedeelte van de daling van de dekkingsgraad in 2008 is hier het gevolg van.
- Het langlevens risico. We worden immers steeds ouder, wat de pensioenen steeds duurder maakt. De eventuele verhoging van de AOW leeftijd heeft hier een direct verband mee.

Ard de Wit

Het is u misschien opgevallen dat de gevolgen voor het Pensioenfonds van de KAS BANK relatief tot een niet al te grote daling van de dekkingsgraad hebben geleid. Dat is te danken aan ons voorzichtige beleggingsbeleid met een beleggingsmix van 70% obligaties en 30% aandelen.

Naast deze prudente mix wordt door het fonds een gedeelte van het valuta- en renterisico afgedekt.

In 2009 heeft de dekkingsgraad zich gunstig ontwikkeld, per 31 augustus jl. is de dekkingsgraad gestegen naar 103,9%. Het monitoren van de dekkingsgraad, de risico's en de beleggingen van het Pensioenfonds zullen de komende periode de belangrijkste aandachtspunten zijn van de beleggingscommissie.

Ard de Wit
Voorzitter Beleggingscommissie

Uit 't Mantje van de voorzitter

"2009 wordt een zwaar jaar". Iedereen was het daar over eens. De recessie, in 2008 begonnen als krediet crisis, zou nog lange tijd nadreunen. Iedereen had er een mening over, deskundig of niet. Waarbij de vraag: "wie is er überhaupt deskundig in een situatie die in zichzelf uniek is" onbeantwoord blijft. Mede omdat vele meningen en wijsheden pas achteraf komen.

Als voorzitter heb ik samen met het bestuur de berichten, opinies en gepresenteerde modellen nauwlettend gevolgd. Economische modellen die gebruikt worden door de deskundigen van organisaties als het IMF, de SER of de Ministeries, voorspellen veel maar hebben het moeilijk met de wisselwerking tussen de financiële sector en de "economie van alle dag". Uiteindelijk geven de modellen geen uitsluitsel over de vraag of een recessie gemeen diep of diep gemeen en langdurig wordt. En dat is waar het precies om gaat.

Elke prognose is door de onzekerheden die niet zijn opgenomen in modellen even veel of weinig waard als een andere. Het gebruik van modellen is echter niet vrijblijvend. Zij beïnvloeden het rentebeleid van centrale banken en het economisch beleid van de overheid. Deze laatste eist een actieve rol op via stimuleringsmaatregelen en financiële steun. Een overreactie van de overheid doet de economie op lange termijn veel schade aan. De invloed van modellen moet daarom niet worden onderschat.

Daarnaast zijn het naar mijn mening vooral de sombere opinies en meningen in de media geweest die een belangrijke oorzaak zijn voor de diepte van de crisis. De media hebben een enorme impact op het gedrag van mensen en diezelfde mensen bepalen uiteindelijk via beleid, consumptie en spaargedrag de richting van de eerder genoemde "economie van alle dag".

Bovenstaand analyserend: waar sta je dan als middel groot of klein pensioenfonds? Was de visie en strategie waarvoor we kozen de juiste? Het antwoord is volmondig ja. Het doel van het KAS BANK pensioenbestuur is altijd geweest om pensioengelden met een beperkt en weloverwogen risico te beleggen en er daarmee voor te zorgen dat pensioenen (waardevast) betaald kunnen worden. En dat is wat de afgelopen jaren dan ook gebeurd is.

Inmiddels is de index sinds maart weer met 40% gestegen en is ook het Pensioenfonds van de KAS BANK terug naar een dekkingsgraad van bijna 104% (ultimo 2008 90%). Dit zonder dat het beleid is veranderd, maar slechts op onderdelen is aangescherpt. U zult begrijpen dat ook ik als voorzitter niet klaag over het herstel en ik blijf voorzichtig positief gestemd. Echter: en dan kom ik terug op voorgaand betoog: de economie laat zich niet voorspellen. Het goede nieuws is dat de juiste weg weer gevonden lijkt te zijn en dat is de weg omhoog.

Bart Mantje
Voorzitter Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

www.kasbank.enmijnpensioen.nl

ALLES WAT U WILT WETEN OVER UW PENSIOEN

Waardeoverdracht weer mogelijk

De dekkingsgraad is weer boven de 100%. Stichting BANK kan daarom weer meewerken aan inkomende of waardeoverdracht.

Pensioenfonds van de KAS uitgaande

De opschorting is opgeheven per 1 september 2009 en alle lopende aanvragen worden afgewikkeld.

Uitgebreide informatie over waardeoverdracht

Laten we beginnen met de uitleg: wat is waardeoverdracht? Waardeoverdracht is het overhevelen van de bij vorige werkgever opgebouwde pensioenaanspraken naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. Met waardeoverdracht zorgt u er vooraf voor dat uw pensioengeld overzichtelijk blijft. Immers, uw pensioen gaat mee naar de volgende werkgever.

Een stukje historie. Vroeger werkten de meeste mensen hun hele carrière bij dezelfde baas. Ze bleven steeds in dezelfde pensioenregeling en bouwden daar volgens een eindloonsysteem (vanaf de jaren zeventig) een comfortabel pensioen op. Maar de wereld veranderde en mensen verhuisden vaker van de ene werkgever naar de andere. Dat was een ramp voor hun pensioen, want wat ze aan pensioenrechten opgebouwd hadden bleef achter bij de oude werkgever en volgde daar niet meer hun salarisontwikkelingen bij de nieuwe werkgever. Dat was de gevreesde pensioenbreuk.

In de tweede helft van de jaren tachtig werd daar iets aan gedaan. Pensioenfondsen namen zelf het initiatief tot een circuit van waardeoverdracht, en later in 1994 werd waardeoverdracht zelfs een wettelijk recht. Verandering van baan betekende niet langer dat je pensioen zo ongeveer in rook opging. Door het eindloonsysteem bleken waardeoverdrachten voor werkgevers een kostbare aangelegenheid. Immers, de oude rechten die iemand van zijn vorige baan had meegenomen moesten nu gaan meegroeien met iemands carrièreontwikkeling bij de nieuwe werkgever. Daar moest dus veel geld bij.

In de jaren negentig kregen we te maken met globalisering. Het verschil tussen bruto en nettoloon liep snel op en dat was slecht voor de Nederlandse concurrentiepositie. Eén van de oorzaken van die zogeheten 'hoge wig' was het dure pensioensysteem. Eindloonregelingen zijn in ieder geval al duur en door het mogelijk maken van waardeoverdracht waren ze nog duurder geworden.

De oplossing was er al snel: eindloonregelingen werden omgezet in goedkopere middelloonregelingen. Daarmee was het probleem van de dure waardeoverdrachten ook meteen uit de wereld.

Nu de meeste Nederlandse pensioenregelingen middelloonregelingen zijn geworden is het (in theorie) om het even of u uw pensioenrechten meeneemt of bij uw vorige pensioenfonds achterlaat.

Maar er zit een 'addertje onder het gras'; de indexatie (de jaarlijkse verhoging van uw pensioen) die bedoeld is om de inflatie te compenseren. Indexatie is geen recht, maar iets wat je alleen maar krijgt als het pensioenfonds voldoende geld in kas heeft om het te kunnen betalen. Brengt u uw pensioenrechten vanuit

een rijk pensioenfonds over naar een arm pensioenfonds, dan zou dat voor de indexatie wel eens slecht kunnen uitpakken. En een pensioen dat niet ieder jaar geïndexeerd wordt gaat in waarde snel achteruit. Zo wordt de beslissing om uw pensioen al dan niet mee te nemen naar een nieuwe werkgever steeds meer een kwestie van proberen in te schatten waar u de meeste kans heeft om uw oude rechten waardevast te houden.

Wanneer kies je dan wel of niet voor waardeoverdracht?

Zonder hier een makkelijk antwoord op te kunnen geven zijn er wel een paar richtlijnen waar u zich aan kunt houden.

Waardeoverdracht zou interessant kunnen zijn

Als u van een middelloonregeling naar een eindloonregeling kunt overstappen, zeker als u verwacht nog carrière te gaan maken.

Als de indexatie in uw oude pensioenfonds geschiedt op basis van de prijsindex (vaak is dat het geval als u bij de bijbehorende werkgever vertrokken bent) terwijl u in het nieuwe fonds de loonindex kunt krijgen omdat u daar actief deelnemer bent.

Waardeoverdracht liever niet

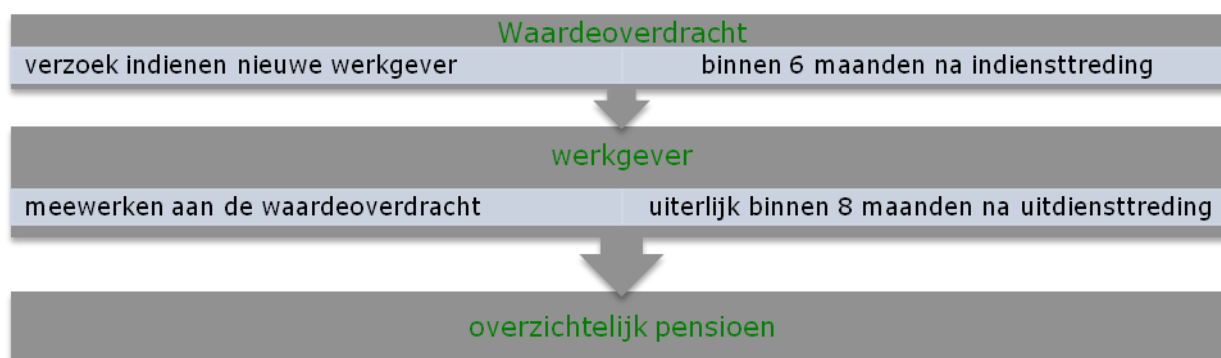
Als u kunt blijven zitten in een pensioenfonds met een hoge dekkingsgraad terwijl het pensioenfonds van uw nieuwe werkgever een lage dekkingsgraad heeft, vooropgesteld dat beide pensioenfondsen dezelfde index hanteren (bv allebei de prijsindex of allebei de loonindex).

Als u oude pensioenfonds gegarandeerde indexatie biedt terwijl de indexatie bij uw nieuwe fonds voorwaardelijk is.

Hoe werkt de waardeoverdracht?

Bij de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever kan een verzoek tot waardeoverdracht ingediend worden. De nieuwe werkgever kan ook precies vertellen wat de omvang is van het opgebouwde pensioen. Vervolgens werken de nieuwe werkgever (pensioenfonds) en je "oude werkgever" (pensioenfonds) mee aan de waardeoverdracht van het pensioen.

Let op: waardeoverdracht gaat niet vanzelf en de hele procedure dient binnen 8 maanden na uitdiensttreding te zijn afgerond. Het initiatief ligt bij de deelnemer.

Nabestaandenpensioen en waardeoverdracht

Veel pensioenfondsen staan op dit moment 'onder water', dat wil zeggen dat ze niet aan de minimale dekkinggraad van 100% voldoen. Op grond van de Pensioenwet mag er dan geen waardeoverdracht plaatsvinden, dit wordt opgeschort. Zowel niet uitgaand als binnenkomend.

Dit kan echter tot problemen leiden als de pensioenregeling van zowel de oude als de nieuwe werkgever een nabestaandenpensioen op risicobasis kent.

Bij een nabestaandenpensioen op risicobasis wordt er geen waarde opgebouwd, maar wordt er door de pensioenuitvoerder alleen een kapitaal verzekerd waarmee een levenslang nabestaandenpensioen kan worden gekocht. Dit verzekerde nabestaandenpensioen wordt vaak berekend op basis van het aantal bereikbare diensttijdjaren. Een tekort aan nabestaandenpensioen worden opgevangen door het uitrusten van ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de inkoop/toekenning van fictieve dienstjaren. En daar zit hem nu de kneep.

Door het opschorten wordt er geen opgebouwde waarde aan ouderdomspensioen meer overgedragen waardoor er van uitrusten geen sprake kan zijn. Daarnaast is inkoop/toekenning van fictieve dienstjaren bij gebrek aan waarde ook niet meer mogelijk.

Ook een deel van je ouderdomspensioen gebruiken voor inkoop van nabestaanden pensioen?

Bijvoorbeeld op de site www.pensioenkijker.nl vindt u veel informatie over allerlei mogelijkheden. U kunt hier ook uw persoonlijke gegevens invoeren en een berekening starten.

Meer informatie over waardeoverdracht?

Dan kunt u contact opnemen met het Pensioenbureau, Jan Damkot.
Jan is te bereiken op 020-5575375.
Of e-mail naar pensioenfonds@kasbank.com

Jan Damkot

Compliance Officer Pensioenfonds

Op grond van de Wet financieel toezicht (Wft) dient een pensioenfonds een compliance officer aan te wijzen. De compliance officer is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Wft-bepalingen, waaronder de regels met betrekking tot een integere bedrijfsvoering.

In de volgende **PF-UPDATE** een interview met Kees van Pruissen en zijn rol als Compliance Officer.